

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
EKONOMIKOS POLITIKOS GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS PELNO MOKESČIO ĮSTATYMO NR. IX-675 2, 46¹ STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO IR SUSIJUSIO LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS
NUTARIMO PROJEKTO**

(TAP NR. 19-13; 19-14) (TAIS NR. 18-11028(2); 18-11032(2))

2019-01-15 Nr. NV-123

Vilnius

Projekto rengėjas: Ekonomikos ir inovacijų ministerija.

Projekto tikslas: tobulinti pelno mokesčio lengvatos taikymą investiciniams projektams, siūlant:

- Atsisakyti nuostatos, kad vieneto investicijos, skirtos turimam ilgalaikiam turtui pakeisti kitu analogiškos rūšies ilgalaikiu turtu, nelaikomos investiciniu projektu;
- Pailginti įgyjamo ilgalaikio turto naujumo kriterijų nuo 2 metų iki 10 metų.

Dabartinė situacija: nuo 2018 m. investicinio projekto lengvatos apimtis praplėsta suteikus galimybę investuojančioms įmonėms investicijoms į technologinį atsinaujinimą mažinti apmokestinamąjį pelną iki 100 proc. (vietoje galiojusių 50 proc.). Vieneto investicijos, skirtos vien tik turimam ilgalaikiam turtui pakeisti kitu analogiškos rūšies ilgalaikiu turtu, nelaikomos investiciniu projektu (lengvata netaikoma). Taip pat vieneto mokestinio laikotarpio apmokestinamasis pelnas gali būti mažinamas per šį mokestinį laikotarpį faktiškai patirtomis turto, reikalingo investiciniam projektui įgyvendinti, įsigijimo išlaidomis, jeigu šis turtas nenaudotas ir pagamintas ne anksčiau kaip prieš 2 metus.

Projekto aiškinamajame rašte nurodoma, kad 2012-2016 m. laikotarpiu vidutiniškai net 44 proc. įmonių, besinaudojančių pelno mokesčio lengvata, nepasiekė 50 proc. taikomos apmokestinamojo pelno ribos, todėl darytina išvada, kad dabartinis reguliavimas yra nepakankamas ir ribos pakėlimas iki 100 proc. nebus aktualus. Pagrindiniai lengvatos trūkumai: lengvata netaikoma ilgalaikio turto pakeitimui analogišku; 2 metų naujumo kriterijus yra per trumpas ir trukdo technologiškai atsinaujinti toms įmonėms, kurios yra žemesnės technologinės parengties.

Projekto esmė: nuo 2018 m. investicinio projekto lengvatos apimtis praplėsta suteikus galimybę investuojančioms įmonėms investicijoms į technologinį atsinaujinimą mažinti apmokestinamąjį pelną iki 100 proc. (vietoje galiojusių 50 proc.). Projektu siūloma tobulinti (išplėsti) pelno mokesčio lengvatos taikymą investiciniams projektams, siūlant:

- Atsisakyti nuostatos, kad vieneto investicijos, skirtos turimam ilgalaikiam turtui pakeisti kitu analogiškos rūšies ilgalaikiu turtu, nelaikomos investiciniu projektu. Tokio reikalavimo atsisakymas leistų vienetui investuoti į naują ilgalaikį turtą ir padidinti produktyvumą, keičiant ar atnaujinant gamybos liniją;
- Pailginti įgyjamo ilgalaikio turto naujumo kriterijų nuo 2 metų iki 10 metų. 2 metų naujumo kriterijus yra per trumpas. Lengvatos apimtis turėtų skatinti atsinaujinti visas tuo suinteresuotas šalies įmones, o ne tik tas, kurios geba įsigyti pačią brangiausią ir naujausią įrangą. Pažymėtina, kad projekte išlieka pagrindinis lengvatos reikalavimas, kad įgyjamas ilgalaikis turtas turi būti nenaudotas ir skirtas naujų, papildomų produktų gamybai arba naujo gamybos proceso įdiegimui, arba esamo proceso esminiam pakeitimui, taip pat tarptautiniais išradimų patentais apsaugotų technologijų įdiegimui.

Projekto aiškinamajame rašte nurodoma, kad dėl lengvatos praplėtimo valstybės biudžeto netekimai kasmet būtų apie 49,8 mln. Eur.

Derinimas: Aplinkos ministerija, Finansų ministerija, Valstybinė mokesčių inspekcija nepritaria siūlymui atsisakyti apribojimo, pagal kurį lengvata taikoma turtui, pagamintam ne anksčiau kaip prieš 2 metus, nes lengvata turėtų būti neatsiejama nuo aplinkosauginių tikslų, taip pat turėtų skatinti investicijas į inovacijų diegimą bei esminį technologinį atsinaujinimą. Atsakydama, Ekonomikos ir inovacijų ministerija nurodo,

kad lengvatos apimtis turėtų skatinti atsinaujinti visas tuo suinteresuotas šalies įmones, o ne tik tas, kurios geba įsigyti pačią brangiausią ir naujausią įrangą, taip pat pažymi, kad projekte išlieka pagrindinis lengvatos reikalavimas, kad įgyjamas turtas turi būti nenaudotas ir skirtas naujų, papildomų produktų gamybai ar paslaugų teikimui arba gamybos pajėgumų didinimui.

Neatsižvelgta į Finansų ministerijos pastebėjimą, kad nuo 2018 m. investicinio projekto lengvatos apimtis jau buvo praplėsta, suteikiant galimybę investuojančioms įmonėms investicijoms į technologinį atsinaujinimą mažinti apmokestinamąjį pelną iki 100 proc., nurodant, kad dabartinis reglamentavimas yra nepakankamas ir beveik pusei besinaudojančių lengvata įmonių ribos perkėlimas iki 100 proc. nebus aktualus.

Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė pažymi, kad Pelno mokesčio įstatymas buvo pakeistas tik prieš metus iš esmės dėl tų pačių priežasčių, todėl siūlo patikslinti projekto aiškinamąjį raštą, pagrindžiant naujausiais duomenimis, kodėl esamas teisinis reguliavimas nėra pakankamas ir tinkamas. Taip pat Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė siūlo tikslinti „investicinio projekto“ sąvoką, pažymi, kad nėra atskleista, kodėl pasirinktos investicijos į ne anksčiau kaip prieš 10 metų pagamintą ir nenaudotą turtą bei turi kitų techninio pobūdžio pastabų.

Atitikimas Vyriausybės programai: projektas susijęs su Vyriausybės programos nuostata siekti investicinės bei verslo aplinkos gerinimo bei tapti konkurencingiausia šalimi regione.

Dalykinio vertinimo išvada: pažymėtina, kad šiuo metu Ekonomikos ir inovacijų ministerija yra parengusi Pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-675 2 straipsnio pakeitimus, kuriais siūloma tikslinti rizikos ir privataus kapitalo subjekto sąvoką. Atsižvelgiant į tai, kad teisės aktų projektai turi atitikti teisėkūros ekonomiškumo principą, siūlome įvertinti galimybę prijungti prie teikiamo projekto ir Pelno mokesčio įstatymo Nr. IX-672 2 straipsnio pakeitimus.

Siūloma projektą svarstyti Tarpinstituciniame pasitarime.